

Saare maakonna arengustrateegia koostamine

Valdkondliku töörühm: taristu, ühistransport ja liikuvus, ühendused

16.05.2022 kell 10-12

Kuressaares

Osalesid: Mika Männik, Uku-Madis Savisto, Siim Kuusik, Kaarel Tang, Mikk Tuisk, Triin Arva, Kristel Oinberg-Kelder

Protokollis: Renate Pihl

Juhatas: Jaanika Tiitson

Jaanika Tiitson tutvustas arengustrateegia koostamise protsessi, meetodikat ning selle töögrupi valdkonnas juht- ja töörühma poolt esile toodud probleeme. Ühiselt vaadati need üle ning tehti lisandusi. Välja toodi järgmised probleemid ja soovitud seisundid 2035 (olulisuse järjekorras):

Probleem	Soovitud seisund 2035	Kommentaar
Kiire internet ei jõua majapidamisteni	Kõik maakonna aktiivses kasutuses majapidamised on ühendatud kaasaegseks andmesideks vajaliku operaatorineutraalse valguskaabliga.	Maakaabli oluliseks eeliseks on väga pikk kasutusiga ja rikete vähesus, mis kaaluvad kindlasti üles algselt suurema investeeringu. Lisaks on see õhukaablist ja sidemastidest kindlam nii andmeside julgeoleku kui kvaliteedi seisukohalt.
Rahvusvaheliste lennuühenduste puudus	Vähemalt Soome/Helsingi ja Rootsi/Stockholmiga ning võimalusel ka Riiaga toimuvad regulaarsed liinilennud.	Kiire lennuühendus on mitmetes ärivaldkondades oluline faktor investeeringu asukoha valikul. Rahvusvahelise laevaühenduse loomine ei ole majanduslikult realistlik, kui lisaks turismieesmärgile ei teki sinna kõrvale ka kaubaveo- või muud majanduslikku vajadust.
Suure väina püsiühendus	Võiks olla olemas või ehitamisel	Taristu seisukohast tekib varem või hiljem laevade ja sadamate võimekuse defitsiit*
Sadamate võimekus ei vasta tulevikuvajadustele	Lääne-Saaremaal on loodud võimekus <i>offshore</i> majanduse teenindamiseks. Roomassaare 10 m sügavusega kaubasadam. Saaremaa süvasadam on militaarkasutuses.	Sadamate valmisolek ning võimekus on meremajanduse, ühenduste ning arenduste baastaristu, kõigi merega seotud tegevuste eeldus.

Militaarkohalolu ja selleks vajaliku taristu puudumine	Saare maakonnas paikneb militaarbaas (mere- või jalavägi, õhutõrje).	Konkreetset asukohta ei oska välja pakkuda, kuna see sõltub otseselt väeliigist. Saaremaale sobiks kõige paremini mereväebaas.
Tänapäevastele kaootilistele liikumisvajadustele mittevastav ühistransport	Kaasaegne, kõrgtehnoloogiline ja paindlik ühistransport. Nõudepõhine ühistransport liinivedude kõrval.	Isesõitvad bussid ja autod. Kaugtöö, koolivõrgu ja huvihariduse kaootilist sõiduvajadust arvestav. Erinevad ühistranspordi liigid on omavahel integreeritud ja võimaldavad mugavat riskasutust.
Teedevõrk	Kõik olulise avaliku huviga teed on kõik mustkatttega (tänapäevaga võrreldes veel teha ca 300 km valla ning ca 300 km riigiteid) ning nõuetekohaselt hooldatud. Kergliiklusteedevõrk tagab turvalise koolitee võimalikult paljudele lastele, ühendab omavahel suuremad asulad ning loodusturismi sihtkohad.	Teed peaksid olema ühistranspordi läbilaskevõimekusega, et tulevikus saaks nõudluspõhine sõiduk igale poole ligi. Kergliiklustee ei pea olema alati asfaltkatttega, piisab ka kruusakattest, kui on olemas tähistus ning tagatud liiklejate turvalisus.

Märkused:

*tegu on puhtalt taristu vaatelise seisukohaga, kus ei ole läbi arvatud majanduslikku tasuvust, keskkonnaaspekte ega sotsiaalmajanduslikku efekti. Uku-Madis Savisto jäi selle seisukoha osas eriarvamusele. Pikas perspektiivis võiksid olla omavahel ühendatud ka Saaremaa-Hiiumaa, Hiiumaa-Vormsi ning Vormsi-mandrimaa.

Teemadena mainiti veel loodusturismi taristu väljaarendamist, tsentraalse vee- ja kanalisatsioonivõrgu laiendamist ning riigisiseseid paremaid bussiühendusi.

Saare maakonna seisukohast on oluline, et kõik ühendused toimiksid sujuvalt. Iga takistus neis (hind, läbilaskevõimekuse piir ja tingimused) mõjutab otseselt ja tugevalt kogu elu saartel.

Toodi veel välja elektriühenduse probleemid ja biogaasi tootmist, mis leiavad põhjalikumalt käsitlemist energeetika töögrupis. Saare maakonna strateegiline eesmärk võiks olla energiasõltumatus.